

Povestiri pentru sufletul tău

Tony Campolo

Povestiri
pentru
sufletul tău

Traducere de Cristina Giurgiu

Casa Cărtii, Oradea
2014

Stories That Feed Your Soul Copyright © 2010 Tony Campolo
Publicată inițial în SUA, de Regal Books, A Division of Gospel Light
Publications, Inc. Ventura, CA 93006.
Toate drepturile rezervate.

*Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii
Casa Cărții. Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.*

Citatele biblice sunt luate din Sfânta Scriptură, traducerea
Dumitru Cornilescu, cu excepția celor precizate.
Altă versiune folosită: NRSV - New Revised Standard Bible

Povestiri pentru sufletul tău

de Tony Campolo

Copyright © 2014 Casa Cărții

OP 2, CP 30

410670, Oradea

Tel./Fax: 0259-469 057; 0359-800 761; 0728-874 975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CAMPOLO, TONY**

Povestiri pentru sufletul tău / Tony Campolo ;
trad.: Cristina Giurgiu. - Oradea : Casa Cărții, 2014
ISBN 978-606-8282-91-6

I. Giurgiu, Cristina (trad.)

821.111(73)-97=135.1

Traducerea: Cristina Giurgiu

Editarea: Tabita Fărcaș

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Marius Bonce

Tiparul executat la Findata srl, Oradea, www.findata.eu

Dedicată lui Joel Kent Holland,
un om integru
și un cumnat
care-L iubește pe Dumnezeu
și care își iubește familia.

INTRODUCERE

„Evanghelia este rareori auzită. Ea este interceptată”, spunea Søren Kierkegaard, filosof existențialist și teolog danez.

Kierkegaard compara citirea Bibliei cu modul în care cineva surprinde o conversație. El te invită să-ți imaginezi că stai în spatele a doi oameni, la un colț de stradă, așteptând ca traficul să se degajeze puțin, ca să poți traversa strada. Oamenii respectivi discută despre cineva, iar apoi, dintr-odată, îți dai seama că vorbesc despre tine. Asculți cu mare atenție, pentru că ceea ce spun ei este deopotrivă esențial și important în ce te privește. La fel se întâmplă și cu citirea Scripturii. Citind istorisirile și dialogurile relatate în Biblie cu mii de ani în urmă, conștientizezi treptat că ceea ce e scris se referă la tine. Deși nu ți se adresează în mod direct, cuvintele par totuși să se refere la frământările, nevoile, întrebările și speranțele *tale*. Uneori, ceea ce surprinzi acolo poate fi cât se poate de neplăcut.

În Biblie descoperim relatări despre oameni care au surprins lucruri care la început păreau că se referă la alții, pentru ca mai apoi să-și dea seama că acolo erau descriși ei înșiși. Un exemplu grăitor este cel al lui David, cel mai de seamă împărat al Israelului. Printr-o povestire care i-a fost spusă de profetul Natan, David este silit să se confrunte cu o parte întunecată a propriei personalități și cu răul teribil pe care-l săvârșise împotriva unei femei frumoase și a soțului ei nevinovat (vezi 2 Samuel 12:1-7).

Într-o zi, împăratul David, privind de pe acoperișul palatului său, a zărit o femeie numită Batșeba, care se îmbăia. David a poftit-o și a hotărât să dea curs poftei și s-o ia pe Batșeba pentru sine. Batșeba era deja căsătorită, iar soțul ei, Urie, unul din generalii Israelului, se afla la război. Ca să scurtăm relatarea, trebuie să spunem că David s-a culcat cu Batșeba și, când a aflat că aceasta a rămas însărcinată,

a aranjat ca Urie să fie plasat în prima linie, pentru a se asigura că va fi ucis în luptă. Odată înlăturat Urie, David s-a căsătorit cu Batșeba.

Sarcina de a-l sili pe David să se confrunte cu enormitatea răului săvârșit i-a revenit profetului Natan, un profet al Domnului. Natan nu l-a condamnat în mod direct pe David, ci a ales o metodă indirectă. I-a spus lui David o povestioară ce urma să-l constrângă să se condamne singur. Și iată povestirea:

Un om bogat avea o turmă mare de oi și toate lucrurile bune de care s-ar putea bucura un om cu stare. Cu toate acestea, când bogatul a primit un oaspete la masă, a luat mielul unui vecin sărac – un miel pe care săracul îl iubea ca pe propriul copil. Bogatul a înjunghiat mielul și l-a servit la masă, lăsându-l pe sârmanul vecin cu inima frântă de durere.

Împăratul David s-a infuriat la culme și a cerut ca acel bogat lacom să fie adus în fața justiției și să fie aspru pedepsit. Doar atunci când Natan și-a îndreptat degetul spre împărat și a spus: „Tu ești acel om!”, David a înțeles că acea povestire era despre el însuși, ajungând, în cele din urmă, să se judece și să se condamne pe sine. Povestirea lui Natan a fost, așa cum ar spune Kierkegaard, „metoda indirectă” prin care David a înțeles răutatea propriei persoane.

Înțelegerea întregii Evanghelii

Cei mai mulți dintre noi realizăm că există atât o parte subiectivă, cât și una obiectivă a procesului de convertire. Pe de o parte, acceptăm nevoia de a avea o „doctrină sănătoasă”. Recunoaștem că credința noastră trebuie zidită pe adevăruri solide, general valabile. Pe de altă parte însă, înțelegem că există nevoia unei întâlniri personale (subiective) și transformatoare cu Cristosul înviat și atotprezent.

Când vine vorba de un adevăr general valabil, cred că nu există o declarație doctrinară mai necesară pentru creștin decât Crezul Apostolic. În acest crez, găsim un studiu scurt, însă cuprinzător, al învățăturilor ce au definit de-a lungul istoriei credința creștină. Crezul Apostolic are o vechime de mai bine de 1500 ani.

Cei mai mulți ne dăm seama că învățătura sănătoasă nu este suficientă. A deveni creștin înseamnă ceva mai mult decât a accepta

o listă de adevăruri biblice general valabile. Dacă simplul fapt de a accepta intelectual că Isus a murit pe cruce pentru păcatele noastre le-ar oferi credincioșilor mântuirea, atunci și Satana ar fi „mântuit”. Iacov 2:19 ne spune că „și dracii cred... și se înfioară!” Acel „ceva mai mult” ce este necesar mântuirii vine din predarea în mod personal în mâna lui Dumnezeu. Necesită o supunere voluntară la schimbările pe care Dumnezeu vrea să le facă în viețile noastre. Înseamnă a ne deschide emoțional, psihologic și spiritual la transformările pe care capitoul opt al cărții Romani le descrie ca fiind lucrarea Duhului Sfânt.

Evanghelicii cred că Isus așteaptă la ușa celei mai ascunse încăperi a ființei noastre spunând: „Iată, Eu stau la ușă și bat” și că El tânjește ca fiecare dintre noi să luăm decizia existențială de a ne deschide spre ceea ce vrea să facă în viețile noastre.

Isus povestitorul

Cu două mii de ani în urmă, Isus a spus povestiri pentru a-i ajuta pe ucenicii Săi și pe alți ascultători să-I înțeleagă mai bine învățăturile. Isus S-a folosit de pilde ca să lămurească multe dintre adevărurile teologice pe care dorea ca ucenicii Săi să le înțeleagă. De pildă, când a vrut să le transmită ucenicilor Săi ceea ce dorea ca ei să știe despre viitorul lumii, Isus le-a spus pilda grâului și a neghinei:

Împărăția cerurilor se aseamănă cu un om care a semănat o sămânță bună în țarina lui. Dar, pe când dormeau oamenii, a venit vrăjmașul lui, a semănat neghină între grâu și a plecat. Când au răsărit firele de grâu și au făcut rod, a ieșit la iveală și neghina. Robii stăpânului casei au venit, și i-au zis: „Doamne, n-ai semănat sămânță bună în țarina ta? De unde are, deci, neghină?” El le-a răspuns: „Un vrăjmaș a făcut lucrul acesta.” Și robii i-au zis: „Vrei, deci, să mergem s-o smulgem?” „Nu”, le-a zis el, „ca nu cumva, smulgând neghina, să smulgeți și grâul împreună cu ea. Lăsați-le să crească amândouă împreună până la seceriș; și, la vremea secerișului, voi spune secerătorilor:

«Smulgeți întâi neghina și legați-o în snopi, ca s-o ardem, iar grâul strângeți-l în grânarul meu.» (Matei 13:24-30)

Mulți învățători ai Bibliei cred că grâul despre care vorbea Isus în această pildă simbolizează Împărăția lui Dumnezeu și că neghina reprezintă împărăția răului. În această pildă, Isus a spus clar că viitorul va fi marcat atât de o creștere a răului în lume, cât și de o prezență din ce în ce mai pregnantă a Împărăției Tatălui Său. Ambele împărății vor crește ca mărime și importanță până în momentul în care istoria umană va culmina cu secerișul și distrugerea simultană a împărăției răului.

Îmi amintesc că în copilărie mă aflam în biserică la slujba de duminică seara și l-am auzit pe predicator vorbind parcă la nesfârșit despre cum lumea se strică pe zi ce trece. Afirma că tot ce există în această lume se afla într-o spirală descendentă, trecând apoi la a demonstra că numărul divorțurilor și al avorturilor era în creștere, pornografia nu se mai rezuma strict la „sex-shopuri” și crima devenise o epidemie a societății. În timp ce predicatorul continua în felul acesta, vorbind precum un profet al damnațiunii, o femeie mai în vârstă așezată chiar în spatele meu spunea încontinuu: „Aleluia! Îți mulțumesc, Isus!” și „Da! Da!”

Când am întrebat-o pe mama mea cum se face că toate acele vești rele erau o sursă reală de bucurie pentru respectiva femeie, ea mi-a explicat că aceste „lucruri rele” erau pentru doamna în cauză dovezi ale faptului că a Doua Venire a lui Cristos se apropia. Mi-a spus că această femeie credea că înmulțirea răului în lume înseamnă că Isus Se va întoarce curând pentru ca să-i pună capăt.

Desigur, există un sâmbure de adevăr în crezul acelei femei. Împărăția Satanei (adică neghina) devine din ce în ce mai vizibilă în această lume, pe zi ce trece. Este limpede faptul că răul este mai răspândit și mai puternic. Știrile de la televizor oferă ample dovezi care dovedesc că împărăția răului sporește neîncetat. Însă, în fața acestei realități, n-ar trebui să pierdem din vedere toate semnele care arată că Împărăția lui Dumnezeu se răspândește, la rândul-i, pe tot cuprinsul globului. Alături de împărăția răului, Împărăția lui Dumnezeu, simbolizată prin grâu, crește ca mărime și importanță. Este foarte

important să ne oprim și să ne gândim bine la faptul că în timp ce decadența este la ordinea zilei în America, există rapoarte extrem de pozitive cu privire la creșterea exponențială a Bisericii în locuri precum China. În ciuda răului din lume, nu trebuie să uităm de trezirile care aduc, în fiecare săptămână, sute de mii de oameni la Cristos în orașele și în satele de pe tot cuprinsul Africii și Americii Latine sau creșterea Bisericii în Coreea, care nu poate fi considerată altfel decât extraordinară.

Acei profeți ai damnațiunii greșesc atunci când nu recunosc multe semne pozitive ale venirii Împărăției lui Dumnezeu. Gândiți-vă la următoarele fapte:

- În 1980, 70% din populația lumii era analfabetă. Astăzi procentul a scăzut la 20%.
- În 1980, 50% din populația lumii suferea de malnutriție. Astăzi procentul este 25%.
- În 1980, unul din patru copii murea în primul său an de viață. Astăzi, doar unul din opt.
- În secolul al XIX-lea, variola a ucis cinci sute de milioane de oameni. Astăzi variola a fost aproape eradicată.
- Poliomielita și boala Hansen (lepra) au cunoscut o scădere dramatică.

Pe de altă parte, pilda grâului și a neghinei ne împiedică să fim prea optimiști în privința viitorului, asemenea liberalilor de modă veche, adepți ai „Evangheliei sociale” care propovăduiau că omenirea va evolua spre o societate utopică. Pe de altă parte, această pildă ne împiedică să fim prea pesimiști în privința viitorului ca predicatorul pe care l-am auzit în copilărie și care nu vedea că se întâmplă ceva bun în lume.

Mesajul lui Isus în această parabolă este mai echilibrat decât oricare dintre aceste puncte de vedere extreme. În simpla Sa povestire, El a prezentat o escatologie pentru care teologilor rafinați le-ar trebui mii de pagini ca să explice asta. Isus ne-a oferit adevăruri profunde cu privire la viitor într-o formă ușor de înțeles pentru noi. Ne-a spus o poveste.

Cercetând receptivitatea subiectivă

Pe lângă folosirea pildelor pentru a explica adevărurile obiective ale Împărăției lui Dumnezeu și felul în care se dezvoltă aceasta de-a lungul istoriei, Isus a mai folosit o diversitate de povestiri și analogii care ne ajută să înțelegem ceea ce trebuie să experimentăm în mod personal dacă vrem să fim „născuți din nou”. Dintr-o asemenea povestire, care descrie una dintre cele mai memorabile întâlniri de care a avut parte Isus, aflăm despre dimensiunile mistice ale unei relații corecte cu Dumnezeu. În Ioan 3, Isus ne spune că există ceva ce trebuie să se producă în interior (așa cum ar spune Kierkegaard) dacă vrem să experimentăm acel fel de transformare personală necesară celor care vor să devină parte a Împărăției Sale.

Între farisei era un om cu numele Nicodim, un fruntaș al iudeilor. Acesta a venit la Isus, noaptea, și I-a zis: „Învățătorule, știm că ești un Învățător venit de la Dumnezeu; căci nimeni nu poate face semnele pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el.”

Drept răspuns, Isus i-a zis: „Adevărat, adevărat îți spun că, dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu.” Nicodim I-a zis: „Cum se poate naște un om bătrân? Poate el să intre a doua oară în pântecele maicii sale și să se nască?” Isus i-a răspuns: „Adevărat, adevărat îți spun că, dacă nu se naște cineva din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu.”

Ce este născut din carne este carne, și ce este născut din Duh este duh. Nu te mira că ți-am zis: «Trebuie să vă nașteți din nou.» Vântul suflă încotro vrea și-i auzi vuietul; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. Tot așa este cu oricine este născut din Duhul.” (Ioan 3:1-8)

Într-o altă parabolă a Sa, Isus descrie în mod strălucit o varietate de răspunsuri personale ale celor care aud Evanghelia. Este vorba despre cunoscuta parabolă a semănătorului. În această pildă, Isus spune celor care-L ascultă:

El le-a vorbit despre multe lucruri în pilde și le-a zis: „Iată, semănătorul a ieșit să semene. Pe când semăna el, o parte din sămânța a căzut lângă drum, și au venit păsările și au mâncat-o. O altă parte a căzut pe locuri stâncoase, unde n-avea pământ mult: a răsărit îndată, pentru că n-a găsit un pământ adânc. Dar, când a răsărit soarele, s-a pălit; și, pentru că n-avea rădăcini, s-a uscat. O altă parte a căzut între spini: spinii au crescut și au înecat-o. O altă parte a căzut în pământ bun și a dat rod: un grăunte a dat o sută, altul, șazeci și altul, treizeci. Cine are urechi de auzit să audă.” (Matei 13:3–9)

Aceasta este singura parabolă pe care Isus a explicat-o ucenicilor Săi. Dându-Și seama că ei nu au înțeles deplina ei semnificație, le-a spus:

Când un om aude Cuvântul privitor la Împărăție, și nu-l înțelege, vine cel rău și răpește ce a fost semănat în inima lui. Acesta este sămânța căzută lângă drum. Sămânța căzută în locuri stâncoase este cel ce aude Cuvântul și-l primește îndată cu bucurie; dar n-are rădăcină în el, ci ține până la o vreme; și, cum vine un necaz sau o prigonire din pricina Cuvântului, se leapădă îndată de el. Sămânța căzută între spini este cel ce aude Cuvântul; dar îngrijorările veacului acestuia și înșelăciunea bogățiilor înecă acest Cuvânt, și ajunge neroditor. Iar sămânța căzută în pământ bun este cel ce aude Cuvântul și-l înțelege; el aduce rod: un grăunte dă o sută, altul, șazeci, altul, treizeci. (Matei 13:19–23)

Deși niciunul dintre noi nu vom egala standardul ilustrat de Isus în pildele rostite, El a atras atenția asupra faptului că povestirile constituie un instrument foarte util, poate chiar esențial, pentru orice om care dorește să comunice eficient. Aceia dintre noi care suntem chemați să fim predicatori și învățători în lumea de azi, am face bine să urmăm exemplul marelui expert în arta comunicării, străduindu-ne să facem Evanghelia clară și interesantă pentru cei care ne ascultă.

În cele din urmă, speranța mea este că toți cei care citesc povestirile pe care le-am compilat aici, vor beneficia de o cunoaștere mai temeinică a ceea ce înseamnă a deveni creștin și a felului în care, în calitate de creștini, trebuie să ne trăim credința.

Structurarea povestirilor

Nedorind să vă prezint aceste povestiri în mod arbitrar, am ales să le organizez în funcție de conținutul unui capitol anume al Bibliei – capitolul 8 al cărții Romani. Acest capitol este unul dintre pasajele mele favorite și de-a lungul anilor versetele sale mi-au oferit mai multe subiecte pentru predică decât oricare altă secțiune a Scripturii. Este un capitol care, pentru mine, se adresează aproape tuturor componentelor unei teologii holistice.

Am descoperit, în capitolul 8 din Romani, opt teme distincte. Aceste teme mi-au sugerat schița și titlurile capitolelor pentru cartea de față. Fără îndoială, comentatorii biblici mai experimentați pot descoperi mai multe teme decât cele pe care le-am enumerat, însă trag nădejde că acestea vor pune într-o oarecare ordine povestirile ce urmează.

1. Eliberarea de condamnare (v. 1–4)
2. Viața nouă în Cristos (v. 5–14)
3. Intimitatea cu Dumnezeu (v. 15–17)
4. Chemarea de a salva creația (v. 18–23)
5. Trăind cu speranță (v. 24–25)
6. Rugăciunea în Duhul (v. 26–27)
7. Planul lui Dumnezeu pentru noi (v. 28–30)
8. Siguranța de care avem nevoie (v. 31–39)

Acum, când știți încotro ne îndreptăm pe parcursul acestei cărți, vreau să vă împărtășesc o povestire ce vă va hrăni sufletul. Mai mult chiar, dați-mi voie să vă spun o mulțime de povestiri ce vă vor fi de folos când veți împărtăși altora cea mai mare povestire ce s-a spus vreodată.

Partea I

Eliberarea de condamnare

Partea I

Eliberarea de condamnare

*Acum, dar, nu este nicio osândire
pentru cei ce sunt în Hristos Isus,
care nu trăiesc după îndemnurile firii pământești,
ci după îndemnurile Duhului.*

*În adevăr, legea Duhului de viață în Hristos Isus
m-a izbăvit de legea păcatului și a morții.*

*Căci – lucru cu neputință Legii,
întrucât firea pământească o făcea fără putere –
Dumnezeu a osândit păcatul în firea pământească,
trimițând, din pricina păcatului, pe însuși Fiul Său
într-o fire asemănătoare cu a păcatului,
pentru ca porunca Legii să fie împlinită în noi,
care trăim nu după îndemnurile firii pământești,
ci după îndemnurile Duhului.*

ROMANI 8:1-4

Aceste versete nu au nevoie de alte explicații. Ele afirmă clar și direct faptul că Isus nu a venit în lume pentru a ne condamna, ci, ca noi să putem fi salvați de condamnare prin El. Pe cruce, El a luat asupra Lui condamnarea pe care o merită fiecare dintre noi. Acesta este adevăratul Isus pe care lumea Îl așteaptă.

1

Cineva L-a furat pe Isus

Cu câțiva ani în urmă, am auzit o poveste despre o întâmplare care ar fi avut loc în St. Louis, Missouri. Cineva ar fi furat păpușa ce-L reprezenta pe pruncul Isus din ieslea pregătită ca decor în fața primăriei. A doua zi dimineață, un crainic a anunțat cu voce sumbră: „Cineva L-a furat pe Isus. Seara trecută cineva L-a furat pe pruncul Isus din ieslea de la primărie. În această dimineață, Isus lipsește. Dacă există cineva care știe ceva despre locul unde s-ar putea afla Isus, vă rugăm să contactați imediat postul nostru de radio. Suntem nerăbdători să-L recuperăm pe Isus și să-L punem acolo unde-I este locul”.

Nu știu dacă este o povestire adevărată, însă mesajul este clar. Mulți oameni care privesc la creștinismul contemporan și văd ce am făcut cu Isus al Scripturii, își pun întrebarea: „Cine L-a furat pe Isus cel autentic, cel biblic? Știe cineva cum Îl putem recupera, punându-L acolo unde-I este locul?”

Prea adesea, Isus cel real, care este plin de compasiune, a fost furat. Unii L-au înlocuit cu un Isus inventat, care nu face altceva decât să-i judece pe păcătoși.

2

Păcatul iertat și uitat

O cunoștință de-a mea din Australia mi-a povestit despre un băiat care a ajuns să înțeleagă ce înseamnă harul lui Dumnezeu, privind la profesorul pe care l-a avut în clasa a șaptea. Billy avea o soră mai mică, cu un handicap atât de sever, încât nu se putea ridica din scaunul cu rotile. Când Annie a ajuns la vârsta școlară, Billy a devenit responsabil pentru ea. Îi împingea scaunul cu rotile spre școală, intra în clasă cu sora lui și o transporta dintr-o sală de clasă în alta. Billy nu se simțea deranjat de faptul că trebuia să poarte de grijă surorii sale. Ba chiar considera că este un privilegiu să aibă grijă de ea și era mândru că poate contribui la bunăstarea ei.

Când Billy a terminat clasa a patra, sora lui a murit, iar el s-a văzut dintr-o dată eliberat de responsabilitatea purtării de grijă. Însă, în loc să se simtă ușurat, a devenit foarte trist și retras. Ca și cum scopul major al vieții sale îi fusese luat și nu mai știa ce să facă cu propria persoană. N-a trecut mult și Billy a început să aibă tot felul de probleme. Profesorii îl priveau ca pe un „băiat rău” și de-a lungul următorilor câțiva ani, el s-a comportat ca atare.

La începutul clasei a șaptea, Billy a aflat că va avea un profesor nou, pe domnul Smith. În prima zi de școală, domnul Smith, care a petrecut destul de mult timp studiind dosarele băieților și fetelor din clasa lui, l-a chemat pe Billy și i-a zis:

— Billy, vino aici și șezi la masa asta, în fața mea.

Nefericitul băiat s-a gândit că a dat de bucluc, deși nu-și amintea să fi făcut ceva rău în acea zi. S-a întrebat de ce l-ar fi putut pedepsi profesorul. Domnul Smith i s-a adresat din nou. Luând în mână dosarul ce conținea informațiile referitoare la Billy, s-a uitat la el și i-a spus:

— Billy, aici sunt scrise tot felul de lucruri urâte despre tine.

Billy și-a plecat capul rușinat, însă mai apoi, spre uluirea sa, domnul Smith a rupt dosarul în bucăți mici și le-a aruncat în coșul de gunoi.

— Billy, a spus el, am citit toate lucrurile astea și nu cred niciun cuvânt din ce este scris aici.

Câteva zile mai târziu, învățătoarea clasei de la Școala Duminicală, pe care o frecventa Billy, a pus copiilor din clasă o întrebare simplă.

— Cunoașteți pe cineva care seamănă cu Isus?

Billy a zâmbit și a răspuns:

— Eu cunosc. Pe domnul Smith.

Nu este o analogie greșită. Noi avem un Isus care, la fel ca acel profesor, distruge dosarele în care sunt scrise păcatele și nelegiuirile noastre și ne înfățișează înaintea Tatălui așa cum se spune în cartea Iuda, „fără vină” [NRSV, n.ed.]!